

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

DOI: 10.33663/0869-2491-2026-37-562-571

УДК 343.214+340.134(477)

З. А. ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО,
доктор юридичних наук, професор*
ORCID: 0000-0002-8679-124X

ЕТАЛОННІ (КОНСОЛІДОВАНІ) ТЕКСТИ КРИМІНАЛЬНОГО ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСІВ УКРАЇНИ: ДО ПРОБЛЕМИ РОЗУМІННЯ

У статті висвітлюється проблема використання еталонних (консолідованих) текстів Кримінального кодексу України і Кримінального процесуального кодексу України під час правозастосування у кримінальному провадженні. Зроблено висновок, що під час вирішення як кримінально-правових, так і кримінальних процесуальних проблем у конкретному кримінальному провадженні необхідно в будь-якому разі керуватися виключно еталонними (консолідованими) текстами КК України і КПК України, а не текстами цих кодексів, розміщених на офіційному вебпорталі Верховної Ради України, оскільки такі тексти не є офіційними, а мають виключно інформативний характер. У разі виникнення розбіжностей у формулюванні кримінально-правових та кримінальних процесуальних приписів у еталонних текстах КК України і КПК України та у текстах цих кодексів на офіційному вебпорталі парламенту України, перевагу потрібно надавати саме еталонним (консолідованим) текстам КК України і КПК України. Правила тлумачення, зокрема, про застосування більш сприятливого для обвинуваченого кримінального чи кримінального процесуального закону в такому випадку не застосовуються.

Ключові слова: еталонний текст Кримінального кодексу України, еталонний (консолідований) текст Кримінального процесуального кодексу України, кримінальне провадження, правозастосування, звільнення від кримінальної відповіді-

* **Zahyney-Zabolotenko Zoya**, Doctor of Law, Full Professor

дальності, строк досудового розслідування, Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів, кримінальне правопорушення, внесення змін і доповнень до кримінального та кримінального процесуального законодавства України, тлумачення.

Zahynei-Zabolotenko Zoya. Reference (consolidated) texts of the Criminal and Criminal procedure codes of Ukraine: to the problem of understanding

The article highlights the issue of using the reference (consolidated) texts of the Criminal Code of Ukraine and the Code of Criminal Procedure of Ukraine in the course of law enforcement in criminal proceedings. The author concludes that when solving both criminal law and criminal procedure issues in a particular criminal proceeding, one should always be guided exclusively by the reference (consolidated) texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine, and not by the texts of these Codes posted on the official web portal of the Verkhovna Rada of Ukraine, since such texts are not official but are of an informative nature only. In case of discrepancies in the wording of criminal law and criminal procedure provisions in the reference (consolidated) texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine and in the texts of these Codes on the official website of the Parliament of Ukraine, the reference (consolidated) texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine should be given preference. In this case, the rules of interpretation, in particular, on the application of a criminal or criminal procedural law more favorable to the accused, do not apply.

Keywords: *reference (consolidated) text of the Criminal Code of Ukraine, reference (consolidated) text of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, criminal proceedings, law enforcement, exemption from criminal liability, pre-trial investigation, Unified State Register of Regulatory Legal Acts, criminal offense, amendments and additions to the criminal and criminal procedure legislation of Ukraine, interpretation.*

Вступ. Нормативною підставою кримінально-правової кваліфікації, а також підставою для вирішення інших кримінально-правових питань, як-то призначення покарання, застосування заходів кримінально-правового характеру, є Кримінальний кодекс України (далі – КК), який розміщується в режимі реального часу на вебсайті Верховної Ради України з оперативним включенням змін та доповнень до нього. Це стосується й інших нормативно-правових актів, зокрема, Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК). Водночас у Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів (далі – Реєстр) також розміщуються нормативно-правові акти зі змінами і доповненнями до них.

Огляд літератури. У науковій літературі проблемі того, яким текстом нормативно-правового акта потрібно послуговуватися під час правозастосування (тим, що розміщений на сайті ВРУ, чи тим, що в Реєстрі), увага не приділялася.

Постановка проблеми. З огляду на викладене важливим є з'ясування питання про те, якими текстами КК і КПК потрібно користуватися учасникам кримінального провадження, особливо у разі наявності розбіжностей між текстами, розміщеними на сайті ВРУ та в Реєстрі.

Виклад основного матеріалу. Зазвичай користувачі, зокрема й практичні працівники, послуговуються текстами КК і КПК, розміщеними на сайті ВРУ. Принаймні зручно зайти на сайт ВРУ і в режимі реального часу та швидкого перегляду відшукати потрібний нормативно-правовий акт. Мало хто замислювався над тим, що база даних «Законодавство України» має інформаційний характер і не є офіційним друкованим виданням. Вона використовується згідно із Положенням про офіційний вебсайт та інші вебресурси ВРУ. Так зазначено на офіційному вебпорталі парламенту України.

Водночас існує поняття еталонного тексту нормативно-правового акта – це текст нормативно-правового акта у формі комп’ютерного файла, цілісність якого забезпечується за допомогою спеціальних ознак (п. 2 Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним, затвердженого постановою КМУ від 23.04.2001 № 376, п. 2.4 розділу II Інструкції про порядок включення нормативно-правових актів до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та надання інформації з нього, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 26.06.2002 № 57/5)¹. Держателем цього Реєстру є Міністерство юстиції України, яке розробляє організаційні та методологічні принципи ведення Реєстру, приймає рішення про включення нормативно-правових актів до Реєстру, здійснює їх опрацювання, ідентифікацію, класифікацію, відповідає за автентичність і контрольний стан еталонних текстів, забезпечує внесення нормативно-правових актів до еталонного фонду і його збереження та здійснює контроль за наданням інформації з Реєстру. Контрольний стан нормативно-правового акта визначається в цій Інструкції як стан нормативно-правового акта, за якого забезпечено наявність у цьому акті всіх змін і доповнень, унесення яких передбачено чинним законодавством (п. 3 Порядку № 346 п. 2.4 розділу II Інструкції № 57/5)².

Тобто еталонними текстами КК і КПК є ті тексти, що розміщені в Реєстрі, а не на офіційному вебпорталі ВРУ.

Згідно з Порядком ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, доступу до нього та користування ним, затвердженим постановою КМУ від 29.03.2024 № 359, який набере чинності одночасно з введенням в дію Закону України «Про правотворчу діяльність» від 24.08.2023 № 3354-IX (через один рік з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні)³, передбачено розміщення в Реєстрі не еталонних, а консолідованих текстів нормативно-правових актів. Як зазначено в п. 18 цього Порядку, у разі внесення змін до нормативно-правового акта для ознайомлення з поточною чинною редакцією кожної норми права та (або) редакцією кожної норми права, чинність якої відтерміновано, у відповідному нормативно-правовому акті формується консолідований текст нормативно-правового акта, який сукупно включає: текст первинного нормативно-правового акта; зміни до нормативно-правового акта та (або) інші дії, визначені ч. 2 ст. 46 Закону, внесені нормативно-правовими актами, що набрали чинності; зміни до нормативно-пра-

вового акта та (або) інші дії, визначені ч. 2 ст. 46 Закону, внесені нормативно-правовими актами, що опубліковані в установленому Законом порядку, набрання чинності яких відтерміновано на визначений строк (за їх наявності). Консолідований текст повинен забезпечувати доступ користувача до текстів нормативно-правового акта та нормативно-правових актів, якими вносяться до нього зміни чи передбачаються інші дії, визначені ч. 2 ст. 46 Закону, шляхом гіперпосилання⁴.

Попри зміну назви з еталонного на консолідований текст нормативно-правових актів, сама суть Порядком не змінена. А тому після набрання ним чинності консолідованими текстами КК і КПК будуть ті тексти, що розміщені в Реєстрі, а не на офіційному вебпорталі ВРУ.

Як під час модернізації кримінального законодавства України, так і під час здійснення іншого коригування КК, зміни до однієї статті цього Кодексу можуть вноситися «суцільним потоком» та/або у великій кількості, що утруднює облік всіх змін і доповнень тексту КК, який може відрізнятися на офіційному вебпорталі парламенту України та в Реєстрі.

Наприклад, на офіційному вебпорталі ВРУ читаємо такий текст ч. 2 ст. 49 КК:

«2. Перебіг давності зупиняється, якщо особа, що вчинила кримінальне правопорушення, ухилилася від досудового розслідування або суду. У цих випадках перебіг давності відновлюється з дня з'явлення особи із зізнанням або її затримання, а з часу вчинення кримінального проступку – п'ять років. У цьому разі особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з часу вчинення кримінального правопорушення минуло п'ятнадцять років».

В еталонному тексті КК, що розміщений у Реєстрі, ч. 2 ст. 49 КК звучить так:

«2. Перебіг давності зупиняється, якщо особа, що вчинила кримінальне правопорушення, ухилилася від досудового розслідування або суду. У цих випадках перебіг давності відновлюється з дня з'явлення особи із зізнанням або її затримання. У цьому разі особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з часу вчинення кримінального правопорушення минуло п'ятнадцять років, а з часу вчинення кримінального проступку – п'ять років»⁵.

Коригування ст. 49 КК загалом здійснювалося 10-ма законами. Частина 2 цієї статті, про яку йдеться, змінювалася двічі⁶. Спірним формулюванням ч. 2 була доповнена Законом від 22.11.2018 № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень»⁷. Текст самого доповнення в цьому Законі звучить так: «друге речення доповнити словами «а з часу вчинення кримінального проступку – п'ять років». Тобто законодавець, прийнявши коригуючий закон у такій редакції, помилився та доповнив цією фразою не те речення, яке мав на увазі, враховуючи дух коригуючого закону, який був спрямований на введення у кримінально-правову матерію кримі-

нального проступку та диференціації кримінальної відповідальності за злочини та кримінальні проступки. Друге речення, яке власне й було доповнено коригуючим законом у попередній редакції таке: «У цих випадках перебіг давності відновлюється з дня з'явлення особи із зізнанням або її затримання». Вочевидь, законодавець мав на увазі диференціювати строки, сплив яких у разі вчинення кримінальних проступків та злочинів є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності за злочини – якщо з часу їх вчинення минуло 15 років, за проступки – якщо з часу їх вчинення минуло 5 років. Однак це лише наше припущення.

Тим більше такої диференціації звільнення від кримінальної відповідальності, про яку було вказано вище, не відбулося, оскільки цим же коригуючим законом від 22.11.2018 № 2617-VIII у всій ст. 49 КК термін «злочин» було замінено на термінологічний зворот «кримінальне правопорушення». Яке, нагадаємо, є родовим поняттям та охоплює злочини та кримінальні проступки (ч. 1 ст. 12 КК). Якщо повернутися до нашого попереднього припущення про намір законодавця диференціювати підставу звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі спливом строків, визначених КК, з часу вчинення кримінального правопорушення.

Ухвалою Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області від 18.10.2022 було задоволено клопотання прокурора про закриття кримінального провадження від 18.02.2014 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 358 КК, та закрито це кримінальне провадження на підставі п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК у зв'язку із невстановленням особи, яка вчинила кримінальне правопорушення та закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності⁸.

Не погодившись із таким рішенням суду першої інстанції, потерпілий оскаржив його до Хмельницького апеляційного суду. Ухвалою Хмельницького апеляційного суду від 13.12.2022 частково задоволено апеляційну скаргу потерпілого, скасовано ухвалу Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області від 18.10.2022 і постановлено нову, якою відмовлено в задоволенні клопотання прокурора про закриття кримінального провадження від 18.02.2014 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 358 КК.

Ухвалюючи таке рішення, апеляційний суд вказав таке. Для закриття кримінального провадження на підставі ч. 2 ст. 49 КК має бути дві обов'язкові умови: не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, та закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності. У такому разі особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з часу вчинення кримінального правопорушення минуло 15 років. Матеріалами кримінального провадження стверджується, що проведеними слідчими (розшуковими) діями не вдалося встановити особу, яка вчинила вказане кримінальне правопорушення, підозра жодній особі не вручена. Із протоколу прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення та пояснень потерпі-

лого в процесі апеляційного розгляду вбачається, що таке правопорушення виявлено у 2013 році, тобто станом на грудень 2022 року встановлений законом 15-річний строк не сплинув. Місцевий суд на зазначене уваги не звернув та дійшов передчасного висновку про необхідність закриття кримінального провадження у зв'язку наведеним, чим припустився істотного порушення вимог кримінального процесуального закону. Суд першої інстанції, ухвалюючи рішення, керувався строками, встановленими ч. 1 ст. 49 КК, яка регулює порядок звільнення від кримінальної відповідальності встановлених органами досудового розслідування осіб, а не місце перебування яких невідоме, що є в даному випадку⁹.

Не погодившись з таким рішенням суду апеляційної інстанції, прокурор подав касаційну скаргу, в якій зазначає, що в цьому кримінальному провадженні наявні всі визначені законом умови для задоволення клопотання прокурора та закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК, оскільки не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, при цьому строк давності притягнення до кримінальної відповідальності закінчився і це кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 358 КК, згідно з ч. 2 ст. 12 КК є кримінальним проступком, строк притягнення до відповідальності за яке відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 49 КК становить 3 роки, а з моменту його вчинення минуло понад 9 років. Також вказує на те, що положеннями ч. 2 ст. 49 КК передбачено 5-річний строк давності притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення кримінального проступку, а не 15-річний строк.

Верховний Суд (далі – ВС) задовольнив клопотання прокурора, скасував рішення суду апеляційної інстанції та призначив новий апеляційний розгляд. Приймаючи таке рішення, ВС констатував, що тлумачення апеляційним судом вимог ст. 49 КК є неправильним застосуванням кримінального закону, оскільки загальні строки давності притягнення особи до кримінальної відповідальності у разі вчинення кримінального проступку відрізняються від таких строків у випадку вчинення злочину. ВС, керуючись еталонним текстом КК, розміщеним у Реєстрі, резюмував, що загальний строк притягнення особи до кримінальної відповідальності за вчинення кримінального проступку становить 5 років, а не 15 років¹⁰.

Під час нового апеляційного перегляду Хмельницький апеляційний суд залишив без змін ухвалу Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області від 18.10.2022 про закриття кримінального провадження за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 358 КК, а апеляційну скаргу потерпілого – без задоволення¹¹.

Нагадаємо також про правовий висновок, який міститься у постанові Великої Палати ВС від 02.02.2023 у справі № 735/1121/20: «У разі ухилення від досудового розслідування або суду особа підлягає звільненню від кримінальної відповідальності або покарання за давністю після спливу диференційованого строку, передбаченого частиною першою статті 49 КК, подовже-

ного на період ухилення. Закінчення загальних строків, установлених частиною другою цієї статті (15 років з моменту вчинення злочину і 5 років – проступку), є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності у випадках, коли цей строк спливає раніше за диференційований, подовжений на час ухилення»¹².

Тобто Велика Палата ВС також орієнтувалася на еталонний текст КК, вміщеного в Реєстрі.

Керуватися еталонним текстом КПК у кримінальному провадженні висноував Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду (далі – ККС). Так, у постанові від 18.03.2025 суд касаційної інстанції, розглянувши довід у касаційній скарзі сторони захисту про те, що в цьому провадженні справа передана до суду поза межами строку дізнання, оскільки ч. 4 ст. 219 та ч. 1 ст. 298⁵ КПК передбачають: «4. Строк досудового розслідування може бути продовжений у порядку, передбаченому параграфом 4 глави 24 цього Кодексу. При цьому загальний строк досудового розслідування не може перевищувати: 1) одного місяця з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини третьої цієї статті...». «1. У разі необхідності проведення додаткових слідчих і розшукових дій строк дізнання може бути продовжений прокурором до тридцяти днів. Про продовження строку дізнання прокурор вносить постанову». Відповідно сторона захисту вважає, що винесена у цій справі прокурором постанова від 02.04.2021 про продовження строку дізнання до 05.05.2021, суперечить цим положенням, оскільки загальний строк дізнання з дня оголошення 05.03.2021 про підозру закінчився 05.04.2021 і не міг бути продовжений до 2 місяців.

Відхиляючи такий довід сторони захисту в касаційній скарзі, суд касаційної інстанції зауважив, що в еталонному електронному тексті оригіналу КПК, розміщеному в Реєстрі, ч. 4 ст. 219 та ч. 1 ст. 298⁵ передбачають: «4. Строк досудового розслідування може бути продовжений у порядку, передбаченому параграфом 4 глави 24 цього Кодексу. При цьому загальний строк досудового розслідування не може перевищувати: 1) двох місяців з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини третьої цієї статті...». «1. У разі необхідності проведення додаткових слідчих і розшукових дій строк дізнання може бути продовжений прокурором до двох місяців. Про продовження строку дізнання прокурор вносить постанову».

Як зазначив ККС, суд у своїх висновках спирається на еталонний текст закону і на цій підставі відхиляє цей довід сторони захисту¹³.

Саме такий підхід вважаємо таким, що повинен застосовуватися під час правозастосування у кримінальному провадженні (та й не тільки). Адже лише Реєстр згідно з нормативним визначенням вміщує еталонний (консолідований) текст будь-якого нормативно-правового акта в його контрольному стані, за якого забезпечується наявність у цьому акті всіх змін і доповнень,

унесення яких передбачено чинним законодавством. Тоді як база «Законодавство України» на офіційному вебсайті ВРУ має виключно інформативний характер та не вміщує такого еталонного тексту нормативно-правового акта. Окрім того, у разі наявності розбіжностей між текстами нормативно-правових актів на сайті ВРУ та в Реєстрі, під час правозастосування потрібно послуговуватися виключно текстом нормативно-правового акта, розміщеного в Реєстрі. Правила тлумачення, зокрема, про тлумачення за більш сприятливим законом, у цьому випадку не діють. Адже в цьому випадку йдеться не про спірне тлумачення відповідного припису, який підлягає застосуванню, а вирішується питання про те, який саме текст – еталонний (консолідований) або той, що розміщений на сайті Верховної Ради України, тобто вирішується питання формального характеру.

Висновки. Отже, доходимо висновку, що під час вирішення як кримінально-правових, так і кримінальних процесуальних проблем у конкретному кримінальному провадженні необхідно в будь-якому разі керуватися виключно еталонними (консолідованими) текстами КК і КПК, а не текстами цих кодексів, розміщених на офіційному вебпорталі ВРУ, тому що такі тексти не є офіційними, а мають виключно інформативний характер. У разі виникнення розбіжностей у формулюванні кримінально-правових і кримінальних процесуальних приписів в еталонних текстах КК і КПК та у текстах цих Кодексів на офіційному вебпорталі парламенту України, перевагу потрібно надавати саме еталонним (консолідованим) текстам КК та КПК. Правила тлумачення, зокрема, про застосування більш сприятливого для обвинуваченого кримінального чи кримінального процесуального закону в такому випадку не застосовуються.

1. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2001 № 376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-2001-%D0%BF#Text>; Інструкція про порядок включення нормативно-правових актів до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та надання інформації з нього, затв. наказом Міністерства юстиції України від 26.06.2002 № 57/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0546-02#Text> 2. Там само. 3. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, доступу до нього та користування ним, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2024 № 359. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/359-2024-%D0%BF#Text> 4. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text> 5. Кримінальний кодекс України (еталонний текст). *Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів*. URL: <https://surl.li/cgjsct> 6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у відповідність з Кримінальним процесуальним кодексом України: Закон України від 16.05.2013 № 245-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/245-18#n21>; Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 № 2617-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#n141> 7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів

Україні щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 № 2617-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#n141> 8. Ухвала Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області від 18.10.2022 у справі № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106806501> 9. Ухвала Хмельницького апеляційного суду від 13.12.2022 у справі № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107854070> 10. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 09.03.2023 у справі № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109491903#> 11. Ухвала Хмельницького апеляційного суду від 25.04.2023 у справі № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110464738> 12. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 02.02.2023 у справі № 735/1121/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108960086#> 13. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 18.03.2025 у справі № 159/2531/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126259373>

References

1. Poriadok vedennia Yedynoho derzhavnogo reiestru normatyvno-pravovykh aktiv ta korystuvannia nym, zatv. postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23.04.2001 № 376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-2001-%D0%BF#Text>; Instruktsiia pro poriadok vkluchennia normatyvno-pravovykh aktiv do Yedynoho derzhavnogo reiestru normatyvno-pravovykh aktiv ta nadannia informatsii z noho, zatv. nakazom Ministerstva yustytzii Ukrainy 26.06.2002 № 57/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0546-02#Text> (in Ukr.). 2. Tam samo (in Ukr.). 3. Poriadok vedennia Yedynoho derzhavnogo reiestru normatyvno-pravovykh aktiv, dostupu do noho ta korystuvannia nym, zatv. Postanovoiu Kabinetu Ministriv ukrainy vid 29.03.2024 № 359. № 359. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/359-2024-%D0%BF#Text> (in Ukr.). 4. Pro pravotvorchu dialnist: Zakon Ukrainy vid 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text> (in Ukr.). 5. Kryminalnyi kodeks Ukrainy (etalonnyi tekst). *Yedynyi derzhavnyi reiestr normatyvno-pravovykh aktiv*. URL: <https://surl.li/cgjsct> (in Ukr.). 6. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo pryvedennia zakonodavstva u vidpovidnist z Kryminalnym protsesualnym kodeksom Ukrainy: Zakon vid 16.05.2013 № 245-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/245-18#n21>; Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo sproshchennia dosudovoho rozsliduvannia okremykh katehorii kryminalnykh pravoporushen: Zakon vid 22.11.2018 № 2617-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#n141> (in Ukr.). 7. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo sproshchennia dosudovoho rozsliduvannia okremykh katehorii kryminalnykh pravoporushen: Zakon vid 22.11.2018 № 2617-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#n141> (in Ukr.). 8. Ukhvala Kamianets-Podilskoho miskraionnoho sudu Khmelnytskoi oblasti vid 18.10.2022 u spravi № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106806501> (in Ukr.). 9. Ukhvala Khmelnytskoho apeliatsiinoho sudu vid 13.12.2022 u spravi № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107854070> (in Ukr.). 10. Postanova Kasatsiinoho kryminalnoho sudu u skladі Verkhovnoho Sudu vid 09.03.2023 u spravi № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109491903#> (in Ukr.). 11. Ukhvala Khmelnytskoho apeliatsiinoho sudu vid 25.04.2023 u spravi № 676/5139/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110464738> (in Ukr.). 12. Postanova Velykoi Palaty Verkhovnoho Sudu vid 02.02.2023 u spravi № 735/1121/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108960086#> (in Ukr.). 13. Postanova Kasatsiinoho kryminalnoho sudu

u skladı Verkhovnoho Sudu vid 18.03.2025 u spravi № 159/2531/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126259373> (in Ukr.).

Zahynei-Zabolotenko Zoya. Reference (consolidated) texts of the Criminal and Criminal procedure codes of Ukraine: to the problem of understanding

The article highlights the issue of using the reference (consolidated) texts of the Criminal Code of Ukraine and the Code of Criminal Procedure of Ukraine in the course of law enforcement in criminal proceedings. It is established that the texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine, as well as the texts of any other regulatory legal acts, are posted on the official website of the Verkhovna Rada of Ukraine, namely, in the Legislation of Ukraine database, and also in the Unified State Register of Regulatory Legal Acts. Having analyzed the regulatory framework of these Internet platforms, the author concludes that the Legislation of Ukraine database is of an informational nature and is not an official printed publication, while the Unified State Register of Legal Acts contains the texts of legal acts in their controlling state, which ensures that these acts contain all the amendments and additions required by current legislation (reference (consolidated) texts). The author concludes that when resolving both criminal law and criminal procedure issues in a particular criminal proceeding, one should in any case be guided exclusively by the reference (consolidated) texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine, and not by the texts of these Codes posted on the official website of the Verkhovna Rada of Ukraine, since in this case the official and binding nature of the relevant texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine, as well as any other regulatory legal acts provided for by Ukrainian legislation, is not ensured. In case of discrepancies in the wording of criminal law and criminal procedure provisions in the reference (consolidated) texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine and in the texts of these Codes posted on the official website of the Parliament of Ukraine, the reference (consolidated) texts of the CC of Ukraine and the CPC of Ukraine shall be given preference. In this case, the rules of interpretation of criminal law and criminal procedure rules, in particular, the application of a criminal law or criminal procedure law more favorable to the accused, do not apply. In this case, it is not a matter of disputed interpretation of the relevant provision to be applied, but of deciding which text to use - the reference (consolidated) text or the one posted on the website of the Verkhovna Rada of Ukraine, i.e., a formal issue is being resolved.

Keywords: *reference (consolidated) text of the Criminal Code of Ukraine, reference (consolidated) text of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, criminal proceedings, law enforcement, exemption from criminal liability, pre-trial investigation, Unified State Register of Regulatory Legal Acts, criminal offense, amendments and additions to the criminal and criminal procedure legislation of Ukraine, interpretation.*

Дата першого надходження рукопису до видання: 15.12.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 03.03.2026

Дата публікації: 24.03.2026